

2/43

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3 Haziran 1999

20 nci Dönemde vermiş bulunduğum 2/236 Esas Numaralı "Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Olumsuz Sicilleri Hakkında Kanun " Teklifimi yenilemek istiyorum.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Avni Ak Yol

Avni AKYOL

Bolu Milletvekili

T. E. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	-
Esas Kom.	- Adalet Kan.
Tarih	17.6.1999-2/43
K. Md.	K.D. Es.
BAŞKAN	<i>M. Çelebi</i>

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere muhtelif zamanlarda belirli kapsamlarda af niteliğinde kanunlar çıkarılmıştır. Af kanunlarının bazı sakıncaları yanında genelde yararları daha ön planda olmuş ve tercihler sıklıkla bu istikamette gelişmiştir. Cezanın asırlardan beri bilinen amacı caydırıcılık unsurudur. Elbette sık sık çıkarılan af kanunları bu kabil caydırıcılık özelliğini ve amacını zayıflatacaktır. Ancak zamanında ve uygun sınırlardaki af kanunlarının da olumlu yanlarını inkar edemeyiz. Devlet Memurlarıyla diğer kamu görevlilerinin olumsuz sicil almalarını da bu cezalandırma mertebesinde telâkki etmek mümkündür.

25.12.1985 tarih ve 3249 Sayılı kanunun bazı eksik yönlerinin olduğu görülmektedir. Özellikle olumsuz sicil alanların ve bu nedenle derece ve kademe ilerlemesi durdurulan bazı memurlar ve kamu görevlilerinin mağduriyeti bu kanunla giderilmemiştir. Eğer bu ve buna benzer af kanunları çıkarılmamış olsa bu kişilerin belki de mağduriyetle tasvif edilmeleri bahis konusu olmazdı. Ancak madem böyle bir af kanunu çıkarılıp disiplin cezalarının affı yoluna gidilmiş ise disiplin suç ve cezaları ile yakın ilişkisi ve benzerliği bulunan olumsuz sicil alanların da kapsam içine alınması iyi sonuç verecektir. Olumsuz sicil verme ve alma işleminin disiplinle ve disiplin suçlarıyla çok yakın ilgisi vardır. Elbette disiplinsizlik dışındaki nedenlerden kaynaklanan olumsuz sicil işlemleri de vardır. Mesleki yetersizlik belki de bunların başındadır. O halde bir disiplin cezası affı çıkarken disiplin ağırlıklı olumsuz sicil işlemini af kapsamı dışında bıraktığımızda bunda bir haksızlık olabilir. Elbette olumsuz sicilde etken olan sadece yetersizlik veya disiplinsizlik değildir. Mesleki ve benzeri başka etkenlerde vardır. Ancak bunların herbirini tefrik edip genel bir disiplin affında derecelendirmek son derece zordur. Esasen siciller gizlilik esasına tabi olduğu için bu sebepler her zaman açıklık da kazanmamaktadır. Olumsuz sicil işlemlerinde disiplin yönünün taşıdığı ağırlık dikkate alınırsa bunların da af kapsamına alınmasında hakkaniyet vardır.

Zira disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiil aynı zamanda olumsuz sicil almada da önemli bir etkindir. Bu durumda sadece cezanın affı hadiseye tek taraflı bakmak olur.

Bu sebeple 3249 Sayılı kanunda bu açıdan bazı sakıncaları taşıyabilir ve taşımaktadır. Devlet memurluğunda tecziye kadar taltif ve memurlara daha iyi hizmet alanında teşvik etmek de son derece önemlidir. Herhangi bir yılda, her hangi bir sebeple olumsuz sicil almış olan memur ve kamu görevlilerini daha sonraki yıllarda daha başarılı, verimli ve yararlı olmaya teşvik edebilmek gayesiyle olumsuz sicil tarihinden itibaren üç yıl üst üste olumlu sicil almaya, bununla da yetinmeyip üç yıllık sicil ortalamasını 90 veya daha yukarı bir seviyeye çıkarma yolunda başarılı ve azimli bir çalışma ortamına yönlendirmeye ve böylece hizmetlerdeki verim derecesini yükseltmeye yöneltebilmekte taltifin önemli bir yer tutacağı ve büyük rolü olacağı şüphesizdir.

Bu sebeple yukarıda adı geçen af kanunu kapsamı dışında tutulan ve olumsuz sicil almış memur ve kamu görevlilerinin de mütalâa edilerek durumlarının düzeltilmesinde hem adı geçen personel, hem de ^{kamu} hukuku ve eşitlik prensibi açılarından yarar vardır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Teklifin birinci maddesiyle memur ve kamu görevlilerinden olumsuz sicil almış olanların bu sicillerinin silinmesi ve her türlü kayıttan çıkarılması amaçlanmakta, derece ve kademe ilerlemesi durdurulan memur ve diğer kamu personelinin durumları bu olumsuz sicil almadan dolayı terfi edemedikleri hizmet süreleri, daha sonra üç yıl üst üste olumlu sicil almakla beraber üç yıla ait sicil notu ortalamasının 90 veya daha yukarı olması halinde emsalleri gibi düzeltilmesi öngörülmektedir. Ancak karışıklıklara ve yeni haksızlık ve düzensizliklere meydan verilmemesi için bu düzeltmeler sonucu doğacak mali haklar geçmişe teşmil edilmeyip bu kanunun yürürlüğünden itibaren geçerli kılınmaktadır.

Maddenin son fıkrası ile daha önce bu kabil bir sicil affından faydalanmış olanlarla 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 37 nci maddesinden, sicil sebebiyle istifade edenlerin bir de bu kanundan ve mükerreren faydalanması önlenmektedir. Ancak bunlardan derece ve kademe ilerlemesi durdurulup, bu durumları düzeltilmemiş olanların mevcut olabileceği düşünülerek onlarında derece veya kademe ilerleme durdurulma işleminden doğan durumları düzeltilmeye çalışılmıştır. Bu suretle bunların durumları da yukarıdaki fıkralarda yapılan iyileştirmeye eşitlenmiş olmaktadır.

GEÇİCİ MADDE- Bu geçici madde ile, daha önce çeşitli sebeplerle görevden ayrılan ve bu durumda olmuş olan kişilerin de bu kanundan faydalanmaları sağlanmaktadır. Bunlar hakkındaki işlemlerde görevden ayrılış anındaki durumlarına göre düzeltme yapılmakta, ancak çalışanlarda olduğu gibi bunlara da geçmişe şamil bir ödeme yapılmayıp, kanunun yürürlük anından itibaren ödemeye hak kazanmaktadırlar.

MADDE 2 ve 3- Bu maddeler yürürlük ve yürütme maddeleri olup, anlamları açıktır.

MEMURLAR İLE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN OLUMSUZ SİCİLLERİ
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1.- Herhangi bir sebeple olumsuz sicil almış bulunan memurlar ile diğer kamu görevlilerinden daha sonraki yıllarda aldığı sicil notunun üstüste üç yıllık ortalaması 90 veya daha yukarı olanların sicillerindeki bu kayıtlar ilgililerin müracaatları aranmaksızın silinir, her türlü kayıttan çıkarılır.

Olumsuz sicil sebebiyle derece veya kademe ilerlemesi durdurulanların durumları, olumsuz sicil almamış emsallerine eşit olacak şekilde düzeltilir. Ancak bu kanun hükümleri gereğince sicillerinde düzeltme yapılanlara bu kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemler için herhangi bir ödeme yapılmaz.

Af kanunları veya diğer ~~sebeplerle~~ daha önce olumsuz sicilleri silinen ve kayıtlardan çıkarılanlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 37 nci maddesinden istifade ederek sicilleri itibariyle derece alanlar, bu kanundan yararlanamazlar. Ancak bunlardan, derece ve kademe ilerlemesi durdurulan ve daha önce her hangi bir düzeltme yapılmayıp, bu durumları devam edenler de bu madde hükümlerinden yararlandırılırlar.

GEÇİCİ MADDE- Haklarında olumsuz sicil verilenlerden, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ölüm, istifa ve emeklilik gibi sebeplerle görevlerinden ayrılmış olanların durumları da birinci madde esasları dahilinde görevden ayrılış tarihi itibariyle düzeltilir. Ancak, bu kanun hükümleri gereğince sicillerinde düzeltme yapılanlara bu kanunun yürürlük tarihinden önceki dönem için herhangi bir ödeme yapılmaz.

MADDE 2.- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.